

Даргала дурх1ала х1язани

Чибккур — чибккур, г!ярг!яс — мучи, чякас — х!яли, эмх!ес — къяркъя, къайс — мура, урчилис — мухъи, иш нушала Мях1яммадлис къац!личил к1ема-п!яц1!

* * *

Цацада, к1ик1ида, гургурла, бач1инда, сумида, къумида, къадар, пяшкъяш, пампаражим парампак!

* * *

Ина-ина, учур-дина, bemgалимса, самалгъажа, дяни-г1уни, чухъи рат!

* * *

Хабар — хабар Хабт1ила, хабарла бут1а Илиясла, бурдиб къичу Бях1мудла, набтла бач1и Х1ябибра!

* * *

Ак1ади-мак1ади, к1илди-зимир, к1улди-мулди, анк1и – ранк1и, пичла г1елаб мурил хъяр x1ебикибси пякъир сай.

* * *

Ада лявкъян — гай бикъид, гъалцад хяла гъямла иргъид, x1явбуц1ала ц1умла иргъид, ц1ай-ц1ай-ц1ай! Ц1ай мургъила кулема биркниличила x1ергъид, ц1уб арца ири-камал диркниличила x1ергъид. Х1ебиалли, гъу, бура: x1ункъа бигив, т1ул бигив, т1улкмар Т1ут1и ригив, кулема Кайха ригив?

* * *

Ва къяна, къяна къябик1и, къянала дурх1я ц1ивбик1и, санабил гурда силт1бик1и, Нямзабил г1яра г1емчбик1и, иш дила Гъарунни-чи гъанагарли гъанк1 бashi!

Айтуби

Гегуг

Гегугли ванзаличирад, царх!илти арцантаниван, шин х!едужа или бурули биран. Ил анц1букуличила халкълизиб айту лебси саби.

Жявх1ели, ванза дегъси манзиллизир арцанти цаладикили, къую буркъес вяг!даладиубли сари. Лерил арцанти х!янчилизи ахъили сари, амма гегуг бак!или ах!ен. Ил багъандан арцантани чула пачалихълизибад гегуг дуг!али саби. Ил чули дак!ахъиби къююла шинничи гъамбиахъес батурли ах!ен. Ил багъандан саби, бик1ар, гегуг забла к1унт!рачи аъкабирхъуси ва ил-къайда сунела милиги ихъахъуси.

Азгъин биъни сабабли, гегуг пукъа агарлира кавлуси саби, бик1ар.

* * *

Гъанк1

Гъачам гъанк!ра дяг1ра жалдухъи сари чиди ц!акъсил, чили гушиубси адамлизибад къац! кебасес бираал или.

Дяг1, шят1бик!ули, к!ухбик!ули саби, адамличи хъямбашули саби, амма гушсилизибад илини ц1ац1али буцибси къац!ла кесек кебасес биубли ах!ен.

Г1ур ил адамличи гъужум барили саби гъанк!ли. Х1янчили вамсаҳъурси, х!ялагарикибси адам бара къац1-къац!икунмад ускай сай: иала някъбазибси къац!ла кесек саби-сабил баткабухъи саби.

* * *

Г1ямру

Г1ямру дурт!уси манзил Аллагъ хялизи вик!ули сай:

— Нуни х!ед, хя, 40 дус г1ямрула лугулра. Диуру х!ед илди? Хя бик!ули саби:

— Ва дила чевях!си Аллагъ, се дариша наб илдицаддусми. Рахажличи бигъи, хужаимла арилиуб х1ербируси наб гъал дусла г1ямрура диур.

Илх1ели Аллагъ дугъаизурли сай эмх!ечи:

— Х1едра, эмх!е, 40 дусла г!ямру лугулра. Диур х!ед илди.

Эмх1е бик!ули саби:

— Ва дила дурхъаси Аллагъ, се дариша наб илдицад дусми. Дек1ти духби чедирхъули, г1ярг1я-ч!алалира х!янзанзбанира балхуси набгъал дусра диур.

Г1ур Аллагъ дугъайзурли сай адамличи:

— Диуру, адам, х!еднуни 40 дусла г!ямру гасли? Адам вик!ули сай:

— Ва къудратла вег! Аллагъ, х!ябилра камти дусми лугулри къалли х!уни наб. 40 дуск!ун наб г1якъуличи викес багъандан г!яг!нити сари.

— Х1ебиалли, вик1ули сай Аллагъ, эмх!ели сах!есибти гъалдус гъат!и имц! адирулра. Диуру х!ед илди?

— Илди гъал дуск!ун набдугира х!ерира х!еили, узули, дурх!нира хъайчикабатурли, дурх1нала дурх!нира халабаахъес г!яг!нити сари. Х1ебиалли, — вик!ули сай Аллагъ, — хяли чардарибити гъал дусра х!ед лугулра.

— 20 дус хяван гъур-гъур бик!есра, аргъайчи х!ебикибити бяркъесра, илди г1якъуличи бикахъесра г!яг!нити сари.

— Ягъари, инсан, чум дус гъат!и дигулри х!ед?

— Къудратла вег1, х!унинаб сецац дусми гадлира сеннира илди камти сари.

Багъираби

1. Шинк!аси хъулиб ч!умаси багъадур.
2. Ца шинницун дужути, дайм куц барсбирути, дяг!ли къидадаралли, ц!али т!ут!удик!ути.
3. Лебтас цаван мурталра пишбирхъуси, дуц!рум жявли булх!уси, яни бахъх!и бусуси.
4. Г1ебшни г!ях!лад дашути, х!еб хъули чардулхъути, Ват1айзи садаимад сага хъулри лушути.
5. Я бех!бихъуд, я ахир чилилра х!ебаргибси, сунечи гъамик!уцад лебг1еб гъаражъбиркуси.
6. Исбагы урца хамха, бек! биталли, вазализира башар, хъяб зузбаралли, дурара булхъян.
7. Журуга саби — бацах!ен, цулбар саби — рас ах!ен.
8. Къяшмиагар чархла бег!, бек!ла бух!наб хъябла бег1.
9. Къац1башули, къяббик!ар, селра бергес х!ебирар.
- 10.Халаси канила бег!, хъябли chir някъбала бег!, бахъ умха къакъарла бег!.
- 11.Лагбях1 башес х!ебиран.
- 12.Ц!яб хъулир х!ердирути, атх!еб сагадик!ути, чарх-бек! дуркъдиаллира, сари жагъли кавлуги.
- 13.Дубуртазиб х!ял хъярхъти, диркъали chir паргъатти, милигбиубти бахес дуги-х!ери гъалакти.
- 14.Х!ева бук!ул лигала, чарх—бахъ ц!уба иг1яйла, урк!и — бухъут!а рангла.
- 15.Буг1ярх!ели уфбик!ан, буц!арх!ели — лех!кайхъян.
- 16.Арцес дуклумиагар, дуц!бик!ес къяшмиагар, булк!ули ита-иша, х!ебашес г1ямалагар.
- 17.Дуклуми диалра, ил арцан ах!ен, варъа дигахъалра, ил мирхъи ах!ен.

18. Паргъатли баталли, къяшмачиб башар, урухбаралли, тапван кабилзан.
19. Дуклуми х!ейалра, закир урцар, дең! х!ебиаллира, дисесра дирар.
20. Бек!агар, къяшмиагар, сунес диркахъусилис агурбачил зайдик!ар.
21. Сунени алавла бурцу, саби чилилра х!ебурцу.
22. Сунечи челхъуси чилра х!ейрар, саби биалли чичи-дигара чебулхъан.
23. Ца мерличир делхъ - диран, булхъуцад ц!ерхъка - биран.
24. Дук!лауб хъалила бег!, хъулиб балгундешла бег!, къум-къум или дуч!ути къугъал далуйтала бег!.
25. Азбарлаб х!ербирили, хъа бух!набти балтахъан.
26. Чисалра дигх!ейгуси, лебтас къадарбируси.
27. Дуги-х!ери х!ясратли бурхличи х!ербик!ан, сецаад ганзбиралра, гымбуқ!ес х!ебалан.
28. Бухъут1а саби, сак!убси саби, галгала умхлизиб юртла бег! саби.